

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om en förlängning av giltighetstiden för skattefriheten för varor som behövs för att bekämpa covid-19-epidemin

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om en förlängning av giltighetstiden för skattefriheten för varor som behövs för att bekämpa covid-19-epidemin (RP 112/2020 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört (distanskontakt)

- konsultativ tjänsteman Risto Sakki, finansministeriet.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Hyvinvointiala HALI ry
- Läkarföretagen rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslår regeringen att ikraftträdandebestämmelsen i en lag om temporär ändring av mervärdesskattelagen ändras så att lagens giltighetstid och samtidigt giltighetstiden för den temporära skattefrihet för försäljning i Finland och gemenskapsinterna förvärv från andra medlemsstater som avser varor som används för att förhindra, testa och behandla smitta av covid-19 förlängs med tre månader till utgången av oktober 2020.

Propositionen hänför sig till den femte tilläggsbudgetpropositionen för 2020 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

Betänkande FiUB 14/2020 rd

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget utan ändringar.

I våras behandlade utskottet i betänkande FvUB 12/2020 rd — RP 89/2020 rd en temporär ändring av mervärdesskattelagen. Utskottet konstaterar att det i fråga om den proposition som nu behandlas endast är fråga om en förlängning av den lagens giltighetstid.

Till mervärdesskattelagen fogades genom lag 486/2020 en temporär bestämmelse enligt vilken skatt inte betalas på försäljning eller gemenskapsinterna förvärv av varor som behövs på grund av covid-19, om köparen är en aktör som utan vederlag överlåter varorna till en producent av offentliga hälso- och sjukvårdstjänster eller socialvårdstjänster eller till en sådan statlig organisation eller organisation som godkänts av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna eller ett i mervärdesskattelagen avsett allmännyttigt samfund. Nollskattesatsen tillämpas dessutom på försäljning till statliga aktörer.

När utskottet behandlade ändringen i sitt betänkande FvUB 12/2020 rd ansåg det att den föreslagna avgränsningen var riktig och förenlig med kommissionens riktlinjer. I samband med behandlingen i utskottet föreslogs en utvidgning av momsbefrielsen även till privat hälsovård som produceras av privata aktörer, vilket utskottet trots de synpunkter som framförs i betänkandet inte ansåg vara möjligt. Dessa synpunkter har framförts på nytt i samband med att sakkunniga hördes om den aktuella propositionen. Därför upprepar utskottet sin ståndpunkt i betänkandet och de skäl som ligger till grund för den.

Slutligen betonar utskottet att man fortsatt måste följa lagens giltighet. Man bör se till att den föreslagna regleringens giltighet ses över på nytt, om giltighetstiden för kommissionens beslut förlängs ytterligare.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 112/2020 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 14/2020 rd

Helsingfors 18.9.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Esko Kiviranta cent
medlem Tarja Filatov sd
medlem Sanni Grahn-Laasonen saml
medlem Timo Heinonen saml
medlem Vilhelm Junnila saf
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Jari Koskela saf
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Pia Lohikoski vänst
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Jussi Saramo vänst
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Iris Suomela gröna
medlem Pia Viitanen sd
ersättare Sari Essayah kd
ersättare Petri Honkonen cent
ersättare Jussi Wihonen saf.

Sekreterare var

utskottsrad Ilkka Lahti.

Betänkande FiUB 14/2020 rd Reservation saml och kd

RESERVATION saml och kd

Motivering

I regeringens proposition RP 112/2020 rd till riksdagen föreslås det att ikraftträdandebestämmelsen i den temporära ändringen av mervärdesskattelagen ändras så att den temporära ändringen förlängs med tre månader till utgången av oktober 2020. Den temporära ändringen av mervärdesskattelagen handlar om att inhemsk försäljning av varor som används för att förebygga, testa och behandla covid-19-smitta och gemenskapsinterna förvärv från andra medlemsstater kan befrias från mervärdesskatt på de villkor som anges i 38 c § i mervärdesskattelagen. När epidemin fortsätter och man vill ha beredskap för att den tar fart igen är propositionen nödvändig och motiverad. Propositionen bör dock ändras så att regleringen gäller privata producenter av hälso- och sjukvårdstjänster samt socialvårdstjänster i större utsträckning än vad som föreslås.

Den föreslagna ändringen innehåller fortfarande en för beskattningspraxis okänd problematisk gränsdragning mellan offentliga och privata hälso- och sjukvårdstjänster. I mervärdesskattelagen eller beskattningspraxis har en sådan gränsdragning aldrig gjorts på den grunden att det är fråga om "en producent av offentliga hälso- och sjukvårdstjänster eller socialvårdstjänster". Således är definitionen i mervärdesskattelagens 38 c § 1 mom. 1 punkt i proposition RP 112/2020 rd främjande för mervärdesskattelagen och beskattningspraxis.

Det är särskilt viktigt att företagen utan oskäliga utredningskrav kan följa och iaktta bestämmelserna i skattelagstiftningen. På motsvarande sätt ska Skatteförvaltningens skattekontroll i fråga om skatt som betalas på eget initiativ vara effektiv, eftersom det är fråga om ett massförfarande. I sin nuvarande form innebär ordalydelsen i 38 c § i mervärdesskattelagen i värsta fall flera korrigeringar i efterhand för försäljarna från skattefrihet till skatteplikt eller vice versa. Dessutom tvingas säljarna bära en oskäligt stor efterbeskattningsrisk, när beskattningen av försäljningen bestäms utifrån användningsändamålet för köparens masker i stället för köparens status.

Den begränsning som föreslås i tillämpningsområdet behandlar inte olika aktörer neutralt. Exempelvis kan coronatest ordnas som en del av företagshälsövården, som såväl privata aktörer som kommuner tillhandahåller, och det är viktigt att skydda personalen mot smitta inom företagshälsan oberoende av producent. Då skattefriheten endast gäller offentligt producerade tjänster, utgör detta ett neutralitetsproblem i fråga om tjänsterna inom företagshälsövården, som produceras av olika aktörer.

Regeringens gränsdragning baserar sig på en tolkning enligt vilken kommissionens beslut begränsar möjligheten att utsträcka skattefriheten till att omfatta privata producenter av hälsovårdstjänster. Någon motsvarande tolkning har dock inte gjorts i alla andra medlemsländer.

Många andra EU-medlemsstater har fastställt en skattesats på 0 procent eller en reducerad skattesats för inhemsk skyddsutrustning och annan utrustning för bekämpning av corona. Förutom Nederländerna har åtminstone Italien, Österrike, Estland och Irland tillåtit en skattesats på 0 procent för masker eller för masker och skyddsutrustning. Åtminstone Belgien, Frankrike, Grekland, Polen och Portugal har tillämpat en reducerad skattesats. Dessa länder gör ingen åtskillnad

Betänkande FiUB 14/2020 rd **Reservation saml och kd**

mellan privata och offentliga tjänsteleverantörer. Därför finns det inte heller i Finland några grunder för motsvarande gränsdragning utifrån kommissionens riktlinjer.

Sätten att ordna social- och hälsovårdstjänster är så olika i de olika medlemsstaterna att kommissionen avsiktligt har överlåtit bestämmanderätten till medlemsstaterna till denna del. Tillämpningen av en skattesats på 0 procent på aktörerna inom hälso- och sjukvården samt socialvården, som står under omfattande offentlig tillsyn, är en ekonomisk precisionsåtgärd genom vilken man på ett relativt riktat sätt kan stödja aktörerna och tillsammans bekämpa covid-19-pandemin.

Det är värt att notera att handsprit och masker (mer allmänt: skyddsutrustning) inte nämns i bilagan till mervärdesskattedirektivet — så på motsvarande sätt som att fastställa en skattesats på 0 procent i Finland strider också fastställandet av en reducerad skattesats i princip mot direktivet. Kommissionen har dock konstaterat att den under dessa omständigheter inte kommer att väcka överträdelseförfaranden mot medlemsstaterna.

Att den temporära skattelagstiftningen baserar sig på en helt ny gränsdragning leder oundvikligen till många gränsdragningssituationer och en risk för efterbeskattning ur företagets synvinkel, vilket också med tanke på Skatteförvaltningens skattekontroll är en synnerligen tung administrativ åtgärd. Med tanke på kommissionens och regeringens mål för bekämpning av coronapandemin och på mervärdesskatteneutraliteten, tillämpningsområdet för kommissionens beslut och det manuella arbete som föranleds av de föreslagna begränsningarna anser vi att lagen måste rättas till när den temporära ändringen av mervärdesskattelagen förlängs, dvs. på så sätt att momsbefrielsen tillämpas på de privata aktörer som producerar social- och hälsovårdstjänster med myndigheternas godkännande och under deras tillsyn.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet, men med tillägg av 38 c § 1 mom. enligt följande: (***Reservationens ändringsförslag***)

Reservationens ändringsförslag

38 c §

Skatt betalas inte på försäljning eller gemenskapsinterna förvärv av varor som direkt hänför sig till förhindrande, testning eller behandling av smitta med anledning av covid-19-epidemin, om köparen är

1) en producent av skattefria hälso- och sjukvårdstjänster enligt 34—36 § eller socialvårdstjänster enligt 37—38 § i mervärdesskattelagen,

2) en sådan statlig organisation eller organisation som godkänts av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna som avses i kommissionens beslut (EU) 2020/491 om befrielse från importtullar och mervärdesskatt som beviljas för import av varor som krävs för att bekämpa effekterna

Betänkande FiUB 14/2020 rd
Reservation saml och kd

av covid-19-utbrottet under 2020 eller ett sådant allmännyttigt samfund som avses i 4 § i denna lag, eller

3) en aktör som utan vederlag överlåter varorna till en sådan aktör som avses i 1 eller 2 punkten.

Helsingfors 18.9.2020

Elina Lepomäki saml
Sanni Grahn-Laasonen saml
Sari Sarkomaa saml
Timo Heinonen saml
Sari Essayah kd